

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНИХ ІНТЕРОГАТИВНИХ КОНСТРУКЦІЙ

Стаття присвячена аналізу основних прагматичних проблем перекладу англomовних інтерогативних конструкцій українською мовою на прикладі творів дитячої літератури. У роботі визначається семантика та функціональне спрямування питальних речень у процесі перекладу. Дослідження висвітлює особливості перекладу інтерогативного висловлювання з огляду на принципи "прагматичної інтерпретації".

Серед багатьох складних питань, які вивчає сучасне мовознавство, важливе місце займають проблеми перекладу. Як відомо, процес перекладу не є простою заміною одиниць однієї мови одиницями іншої мови. Навпаки, це складний процес, який включає в себе цілу низку операцій.

Проблема питальності є однією з центральних у сучасній лінгвістиці. Важливість вивчення інтерогативних конструкцій визначається не тільки тим ключовим положенням, яке займає питання у процесі комунікації, але й зв'язком проблеми питальності з багатьма іншими проблемами мовознавства. Хоча важливість цієї теми є очевидною, прагматичні аспекти питального речення, зокрема переклад та його проблеми, залишаються на сьогоднішній день маловивченими.

Як відомо, вимога комунікативно-прагматичної еквівалентності є однією з найголовніших вимог, що висуваються до перекладу, адже вона передбачає відтворення комунікативного ефекту вихідного тексту й тому зумовлює виокремлення саме того його аспекту, який є основним в умовах цього комунікативного акту.

Слід зазначити, що серед трьох лінгвістичних параметрів англійського речення – синтаксичного, семантичного і прагматичного – прагматичний параметр є найменш дослідженим, а прагматика перекладу відіграє велику роль в комунікативному акті "джерело – перекладач – реципієнт". Адекватний переклад неможливий за умов невідомої інтенції мовця, а також незнання особливостей прагматичних значень англійського питального речення.

Актуальність обраної теми зумовлена недостатнім вивченням особливостей перекладу англomовної літератури українською мовою і перекладу питальних конструкцій, зокрема, а також сучасними вимогами до перекладу, коли йде мова не лише про передачу змісту оригіналу, але й про оптимальне відтворення прагматичних характеристик тексту

Об'єктом дослідження є інтерогативні висловлювання у творах Дж.Ф. Купера "Останній з могікан", Р. Дала "Чарлі та шоколадна фабрика", Г. Бічер Стоу "Хижина дядька Тома", а **предметом** – специфіка перекладу таких речень з огляду на їх прагмалінгвістичні характеристики.

Мета цієї статті полягає в дослідженні прагматичних значень питальних речень, а також проблем перекладу пов'язаних з ними.

Мовні одиниці (у роботі такими одиницями є питальні речення) здатні викликати певне оцінне ставлення в адресата мовлення, яке пов'язане з їх відношенням до об'єктів дійсності. Прагматичні проблеми перекладу виникають у зв'язку з неправильним розумінням перекладачем намірів автора викликати у реципієнта певну реакцію. Наше дослідження становить великий не лише **теоретичний**, але й **практичний** інтерес для граматики англійської й української мов та теорії і практики перекладу, адже переклад таких речень у прагматичному аспекті тісно пов'язаний з їх граматичною будовою, яка несе додаткові прагматичні значення, не виражені іншими мовними засобами.

Як багатоаспектне соціальне явище, мову потрібно досліджувати не тільки в плані осмислення її внутрішньої структури, внутрішніх процесів функціонування і розвитку, а також процесів відображення у ній матеріальної й духовної культури народу-носія.

Таким чином, завдання перекладу – це не тільки точне викладення змісту думок, що передаються мовою оригіналу, а й відтворення засобами мови перекладу всіх особливостей стилю і форми оригіналу. Саме це завдання відрізняє переклад від інших засобів передачі змісту, таких як переказ, реферування тощо. Переклад має передати не лише те, що виражено оригіналом, але й те, як виражено в ньому [1: 3-5].

Питальне речення – це модальний різновид речення, за допомогою якого мовець, використовуючи спеціальні засоби, насамперед інтонацію та лексико-граматичні засоби, запитує про щось із метою отримати інформацію [2]. Воно, як окремий клас речень, характеризується наявністю семантичної структурної організації, яка має певні відмінності від інших типів речень. Так, від розповідних і спонукальних питальні речення відрізняються насамперед: а) наявністю питальних компонентів; б) специфічною питальною інтонацією; в) існуванням інформативного центру, який містить запит інформації і за допомогою якого підкреслюється те, що для мовця є найбільш важливим [3: 16]. Питальні речення можуть виконувати в мовленні різні функції: вимоги, прохання, ствердження та ін., але основною функцією питальних речень є функція запиту необхідної інформації.

Коли мова йде про народи, які стоять на одному рівні культури, можна стверджувати, що всі ті почуття, явища та думки, які відомі одному народу, відомі й іншим, а тому вони можуть бути виражені засобами їх мови. Звідси виходить апріорно: 1) все, що можна виразити однією мовою, можна передати й іншою і тому переклад можливий; 2) переклад-калькування неможливий, оскільки часто характер однієї мови (побут, історія і под. певного народу) не відповідає характеру іншої мови [4]. Наприклад: "Lord bless you! – I'm skeered to look at ye, Lizy! Are you tuck sick, or what's come over ye?" [5: 63] "Ой, лишецько! Та на тебе ж глянути страшно, Лізі!"

Що з тобою таке? Може, занедужала?" [6: 43]. У наведеному прикладі англійське складносурядне сполучникове речення при перекладі на українську мову розбивається на два простих питальних речення.

У центрі уваги перекладача – передача ідейного змісту твору зі збереженням форми, як засобу вираження цього змісту. Вимоги до перекладача поділяються на дві групи: вимоги, пов'язані з розумінням тексту, що перекладається; вимоги, безпосередньо пов'язані з передачею зрозумілого [4].

Англійська та українська мова являють собою приклади двох різних типів мов – аналітичної та синтетичної. Відомо, що в мовах з аналітичною будовою логіка мислення носія найяскравіше виявляється у зовнішньому оформленні висловлювань, у граматичному навантаженні окремих елементів, що створюють цілісну панораму повідомлення. У синтетичних мовах, навпаки, логіка найчастіше виявляється у внутрішньому зв'язку в слові [7: 4].

Одним із сучасних питань теорії перекладу є вирішення проблеми перекладної еквівалентності, співвідношення змісту оригіналу, перекладу та мовних засобів, які виражають цей зміст. У рамках цієї проблеми досить цікавим є питання про передачу значень синтаксичних структур, що входять у зміст оригіналу, тобто про типологію перетворень структури речення при перекладі. Вивчення типології синтаксичних перетворень речення під час перекладу дозволяє встановити основні тенденції в передачі синтаксичних значень. На думку І.В. Нешумаєва, збереження синтаксичних значень саме по собі не є і не може бути завданням перекладача. Разом із тим аналіз перекладів свідчить як про наявність у них різних типів синтаксичних перетворень, так і про існування тенденції до синтаксичного паралелізму [8: 1]. При вирішенні будь-яких перекладацьких завдань, що не є конкретно синтаксичними (лексичних, прагматичних та ін.), перекладач може нехтувати синтаксичним значенням вихідної синтаксичної структури, тобто значенням як глибинної, так і поверхневої структур. Будь-які зміни в синтаксичній структурі перекладу, в порівнянні з вихідною, при збереженні глибинної структури речення можуть бути представлені як перекладацькі синтаксичні трансформації. Усі типи синтаксичних трансформацій, що здійснюються в англо-українських перекладах, поділяються на три групи: внутрішні, зовнішні та міжфразові [9: 8].

Звертаючись до запитання загального характеру, що є питальним реченням з інверсованим порядком слів, мовець очікує від співрозмовника лише підтвердження чи заперечення думки, до того ж стверджувальна або заперечна відповідь є для нього однаково ймовірною.

"Father", he said, "look at this paleface; a just man, and the friend of the Delawares." "Is he a son of Miquon?" "Not so; a warrior known to the Yengeese, and feared by the Maquas" [10: 369] "Ункас взяв Соколине Око за руку й підвів до патріарха.

- Батько, – сказав він, – подивися на цього блідолицього: це справедливий чоловік і друг делаварів.
- Він син мінгів?
- Ні, він воїн, якого знають інгізи та бояться макуаси" [11: 271].

У наведеному прикладі застосовано прийом так званої "нульової трансформації", завдяки тому, що в іноземній мові (ІМ) та у мові перекладу існують паралельні синтаксичні структури і при цьому зберігається комунікативна функція такого запитання (мовець очікує підтвердження або заперечення своєї думки, причому обидва варіанта відповіді для нього однаково можливі).

"Have you had a quiet night?" said Heyward. "For myself, I believe sleep has got the better of my vigilance." "All is yet still as midnight. Be silent, but be quick" [10: 76].

"А ніч пройшла спокійно? – запитав Гейворд. – Мою пильність скорив сон.

- Навкруги все тихо, як було опівночі. Збирайтеся мовчки, але поспішіть" [11: 60].

При перекладі цього питання, на початку речення додано препозитивну сполучникову частку *a* задля передачі відтінку хвилювання та сумніву.

Загальні питальні речення з неінвертованим порядком слів звучать як некатегоричний підсумок мовця щодо того, що було почуте або побачене ним раніше. Попередній контекст є тим комунікативно-ситуативним ґрунтом, на якому визріває припущення. Наприклад: "We are then on an island?" "Aye! There are the falls on two sides of us, and the river above and below" [10: 63] "Отже, ми на острові? Так, з обох сторін від нас клекочуть водоспади, а вгорі й внизу тече річка" [11: 50].

У цьому прикладі, за допомогою частки *отже* при перекладі виникає своєрідний підсумок щодо побаченого мовцем, а завдяки питальній формі речення передається його прохання підтвердити свої висновки.

Усім загальним питальним реченням з неінвертованим порядком слів властива модальність у зв'язку з особливостями їх комунікативної природи. Задля вираження питальності та передачі різноманітних відтінків модальності при перекладі англійських загальних питальних речень українською мовою вживають такі частки: *чи, хіба, невже, що, як, га, ну* тощо, адже "загальною функцією усіх модальних часток є передача різноманітних відтінків суб'єктивної модальності, а також вираження волонітативного та емоційно-оцінного забарвлення" [1: 22]. Наприклад: "The Huron mused a few moments, and then laying his hand on the rude bandages of his wounded shoulder, he said with some energy: "Do friends make such marks?" [10: 113] "Трохи подумавши, він поклав руку на своє поранене плече і запитав:

– Хіба друзі залишають такі знаки?" [11: 86]. За допомогою частки *хіба* вносяться додаткові емоційні відтінки, як-то: нерозуміння та осуду, що відповідає семантиці речення на ІМ.

"Would 'La Longue Carabine' cut one so light on an enemy?" [10: 113] "Невже Довгий Карабін завдав би таку легку рану ворогу?" [11: 86]. У цьому реченні завдяки частці *невже* передається значення сумніву.

- "Do the Delawares crawl upon those they love like snakes, twisting themselves to strike?" [10: 113].

"*А хіба делавари підповзають, як змії до тих, кого люблять, вибираючи момент для нападу?*" [11: 86]. Препозитивна сполучникова частка *a* в поєднанні із часткою *хіба*, в цьому випадку передає впевненість у протилежному.

Одним із підтипів загальних питальних речень є розділові питання. Такі питання складаються з двох частин. При перекладі другої частини розділового запитання можуть з'являтися частки *хіба*, *чи* і *т.п.* у поєднанні з запереченням *не*. Наприклад: "...*We are talking of your pretensions to Miss Munro, are we not, sir?*" [10: 186] "...*Адже ми говоримо про ваше бажання одружитися з міс Манро, чи не так?*" [11: 142].

Унікальність цих питальних конструкцій також полягає в тому, що вони можуть сприйматися адресатом як спонування, тому при перекладі українською мовою питальна конструкція може змінюватися на наказову.

Комунікативне призначення спеціальних питальних речень полягає в отриманні нової інформації. Саме питальні компоненти здатні позначати цілі категорії предметів, ознак та обставин, під які можуть бути підведені різноманітні факти дійсності. Вони не називають осіб та предметів, але вказують на них у формі запитання.

З поміж власне-питальних речень у комунікативно-функціональній тип окремо виділяються альтернативні питальні речення, які виражають запит про одну чи більше інформацій, потенційно закладених у структурі питального речення. Буквальна альтернатива у питальних реченнях із зіставно-протиставним значенням зазвичай передається українською мовою альтернативним питальним реченням, де члени альтернативи поєднуються розділовим сполучником *чи*. Наприклад: "*Name your intention, Magua,*" said Cora, struggling with herself to speak with steady calmness. "*Is it to lead us prisoners to the woods, or do you contemplate even some greater evil?*" [10: 122] "*Скажи, Магуа, що ти збираєшся робити? – промовила Кора, намагаючись говорити твердо та спокійно. – Ти хочеш відвести нас у ліси, як полонених, чи ти задумав якесь ще більше зло?*" [11: 92].

При перекладі таких структур українською мовою альтернативні питальні речення можуть замінюватися на загальну питальну конструкцію. Але такі речення можуть бути перекладені також і альтернативним питанням зі значенням протиставлення, одна альтернатива яких містить заперечну частку *ні*. "*Will we get away, or not?*" [10: 84] "*Ми вирушаємо чи ні?*" [11: 78].

Правильна побудова фрази дозволяє виділити у тексті оригіналу, що перекладається, головне – те, що можна назвати по-різному: "центром комунікації", "логічним присудком", "наголошеним елементом". Поряд із цим вибір коректної структури речення дозволяє також виявити питальні елементи і максимально зберегти сам стиль твору, що перекладається.

З точки зору перекладу речення поділяються на такі: 1) що перекладаються дуже близько до тексту; 2) що перекладаються за допомогою зміненого порядку слів; 3) що потребують при перекладі часткової синтаксичної та лексичної зміни; 4) що потребують повної як синтаксичної, так і лексичної перебудови; 5) особливо складні речення.

1. Речення, які перекладаються майже дослівно, зустрічаються рідко. Це переважно речення розповідного характеру, де немає різко вираженого наголосу на якомусь окремому елементі. Наприклад: "*George, is it you? How you frightened me!*" [5: 27] "*Джордж, це ти? Як ти мене злякав!*" [6: 19].

2. Друга категорія – це речення, які потребують у перекладі зміни місцями відповідних компонентів оригіналу за умов збереження еквівалентних слів. Це речення переважно інформаційного характеру, в яких чітко акцентується той чи інший компонент речення. Наприклад: "*Didn't he come there yesterday?*" [5: 61] "*Хіба він вчора не приходив туди*" [6: 42].

3. До третьої категорії речень, що потребують при перекладі часткових змін в лексиці й синтаксисі, відносяться головним чином інвертовані речення (зі зміненням порядком членів). У зв'язку з цим необхідно зупинитися на проблемі інверсії з позиції перекладу.

Як відомо, мова виконує дві функції: комунікативну та експресивну. Мовець або повідомляє щось (комунікативна функція), або виражає своє емоційне відношення щодо того чи іншого явища (експресивна функція). Засобом останньої, в першу чергу, слугує емпатична інверсія, тобто зміна звичайного порядку слів у реченні з метою виділення якогось елемента чи надання всьому висловлюванню особливої виразності. "*No longer was it possible to suffer pain?*" [5: 41] "*Більше не було вже ніякої можливості терпіти біль!*" [6: 30]. Тут у англійському питальному реченні використовується інверсія для значного посилення емоційності.

4. Речення четвертого типу – це ідіоматичні речення, в яких сполучення компонентів носить немотивований характер. Наприклад: "*So she would,*" said Andi; "*but can't ye see through a ladder, ye black nigger?*" [5: 73] "*Воно то так, – сказав Енді. – Та невже ти не бачиш нічого далі свого носа, чорний ти недотено?*" [6: 50].

Отже, для адекватного перекладу такого речення слід цілком відійти від його структури і лексичного оформлення, повністю зрозуміти імпліцитну думку та відтворити її засобами рідної мови в найбільш адекватній формі.

5. Нарешті, речення п'ятого типу – складні у всіх відношеннях, тобто довгі, заплутані, перевантажені деталями та підрядними реченнями. При перекладі доводиться перебудовувати їх синтаксис, замінювати цілі вирази, або ж розбивати всю фразу на окремі речення і т. п. [4].

При перекладі таких речень з англійської мови українською рекомендовано розподіляти їх на змістові групи з метою кращого формулювання думки, або здійснювати структурні перетворення, враховуючи граматичні особливості англійської та української мов [12: 11].

Прагматичне значення є ознакою кожного речення, адже без нього речення не існує як одиниця синтаксису. Так, риторичне запитання, яке поєднує прагматичні значення питання і ствердження, є ввічливою формою вираження думок мовця. Наприклад: "*This gum,*" Mr. Wonka went on, "*is my latest, my greatest, my most fascinating invention! It's a chewing-gum meal! It's... it's... it's...that tiny little strip of gum lying there is a whole three-course*"

dinner all by itself!" – "What sort of nonsense is this?" said one of the fathers [13: 162] "Ця жуйка, – вів далі містер Вонка, – мій найновіший, найвидатніший, найгеніальніший винахід! Це жувальна гумка, що замінює харчі! Це... це... це... оця крихітна смужечка гумки, що тут лежить, дорівнює повноцінному обіду з трьох страв! – Що за нісенітниця? – обурився чийсь батько" [14: 143].

Допоміжні елементи типу *you know, you see, I wonder*, що виконують сполучну функцію в мовленні та знижують категоричність стверджувального або питального речення. Форми умовного способу виражають бажання, можливість, ймовірність здійснення дії. Дуже часто вони функціонують як етикетні формули ввічливості, коли мовець намагається не нав'язувати адресату свою думку. В англійській мові такі форми також широко вживаються для вираження непрямого спонування. Наприклад: *"Oh, wouldn't it be wonderful if I found the third Golden Ticket inside it?" Charlie said [13: 52]. "Ох, як було б чудово, якби я знайшов там третій Золотий Квиток! – розмріявся Чарлі" [14: 42].*

У кожному мовленнєвому акті здійснюється реалізація інтенції комунікантів різноманітними засобами. У прямих формах вираження прагматичних значень особливу роль відіграє лексика, зокрема лексичне значення слова, що представляє інтенцію мовця у відкритій формі. Серед імпліцитних способів вираження прагматичного змісту велике значення має взаємозв'язок одиниць тексту, який розкриває прихований зміст комунікативної спрямованості [15: 91]. У діалогічному мовленні комунікативний зміст питального речення змінюється. Таким чином, тут ми маємо можливість виділити не тільки непрямі способи вираження прагматичних значень, але й імпліцитні. До засобів передачі прагматичних значень належать

1. Непрямі засоби:

– стилістична транспозиція синтаксичних одиниць, коли підрядне за формою речення стає засобом вираження емпатичного ствердження;

– питально-заперечні речення можуть також виражати емпатичне ствердження. Наприклад: *"I knew he was famous, Grandpa Joe, and I knew he was very clever..." "Clever!" cried the old man. "He's more than that! He's magician with chocolate! He can make anything – anything he wants! Isn't that a fact, my dear?" [13: 20] "Я знаю, дідуно Джо, що він відомий, і знаю, що він дуже вмілий... Умілий? – вигукнув старенький. – Це не те слово! Він просто чарівник! Він робить з шоколадом усе – усе, що забажає! Правда ж, дороженькі?" [14: 15].*

питальні речення типу *How can N V*, які вживаються у відповідному контексті для вираження подиву, осуду, негативної оцінки, якісної характеристики або дій суб'єкта. Наприклад: *"Take it!" shouted Mr. Wonka, growing more and more excited. "How can you take it?" asked Mike Teavee, laughing. "It's just a picture on a television screen!" [13: 220] "Беріть! – закричав містер Вонка, збуджуючись дедалі більше. – Як же його взяти? – зареготав Майк Тіві. – Це ж тільки картинка на телеекрані!" [14: 199].*

У прикладі питальне речення моделі *How can N V* ("How can you take it?") виражає надзвичайний подив мовця, але він вже знає відповідь на своє запитання: *"How can you take it? It's just a picture on a television screen!" = "You can't take it because it's just a picture on a television screen".*

2. До імпліцитних способів передачі прагматичного значення належать:

• семантична корелятивність двох речень у тексті, яка вказує на невиражений констатив. Наприклад: *"Holy mackerel!" cried Mr. Teavee. "You mean we might have a collision?" "I've always been lucky so far," said Mr. Wonka [13: 212] "Сто чортів у печінку! – вигукнув пан Тіві. – Тобто ми можемо зіткнутися? Досі мені завжди щастило, – підбадьорив його містер Вонка" [14: 191].*

У цьому прикладі слід звернути увагу на те, що невиражена позитивна відповідь на питання мовця компенсується вживанням речення, що виражає загальні характерні ознаки ситуації, що описується, не виключаючи тих ознак, що містяться у запитанні адресата ("*I've always been lucky so far*"). Така ситуація абсолютно точно повторюється і у перекладі, що не спричиняє особливих проблем під час перекладацького процесу (*Досі мені завжди щастило*).

• репліка у відповідь на спонування мовця, якщо адресат уникає прямої відмови виконати імперативну дію, послухатись поради, якщо він відмовляється прийняти запрошення. Наприклад: *"Very well, Wonka," he said importantly, taking out a wallet full of money, "how much d'you want for one of these crazy squirrels? Nave your price." "She can't have one" Mr. Wonka answered" [13: 136] "Так, Вонко, – солідно проказав він, витягуючи напхтаного грішми гаманця, – скільки хочете за свою скажену білку? Назвіть ціну." – "Вони не продаються, – відповів містер Вонка. – Її білка не дістанеться" [14: 12].*

У такому випадку адресат уникає прямої відмови, репліка містить не відповідь на запитання, а результат відмови (*She can't have one*). У перекладі з метою збереження прагматичної інтенції автора, вводиться додаткове речення, фактично – відповідь на питання адресата (*Вони не продаються*). Таким чином, у перекладі бачимо яскравий приклад підсилення категоричності відмови. Вважаємо, що у цьому контексті така інтерпретація досить доречна.

Отже, для адекватного перекладу англійських інтерогативних конструкцій перекладачеві необхідно добре розуміти їх прагматичні значення, які можуть мати синкретичний характер і реалізовуватись у прямих, непрямих і прихованих формах номінації. Питання про переклад інтерогативів зі збереженням їх прагматичних значень унаслідок своєї спірності є великим полем для проведення найрізноманітніших досліджень, оскільки дати повний і абсолютний перелік прийомів перекладу питальних речень неможливо. У роботі перераховані й розглянуті найбільш вживані способи. Однак унаслідок прагматичної мобільності англійських питальних речень, їх здатності переходити в область констативів, спонукальних висловлювань прийоми передачі запитань у мову перекладу можуть видозмінюватися.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Иванова И.П., Бурлакова В.В., Почепцов Г.Г. Теоретическая грамматика современного английского языка. – М.: Высшая школа, 1981. – 286 с.
2. <http://alemeIn.narod.ru>.
3. Граматичні проблеми перекладу: Конспект лекцій та дидакт. матеріал для студ. лінгвіст. спец. / уклад. Г.Г. Вахнік. – Черкаси: ЧПІ, 2001. – 84 с.
4. <http://www.philosoft.ru/>
5. Harriet Beecher Stowe. Uncle Tom's Cabin; or Life Among the Lowly. – London and Melbourne: Ward, Lock and Coop, 1973. – 463 p.
6. Бічер Стоу Г. Хижина дядька Тома / Пер. з англ. В. Митрофанова. – К.: Веселка, 1975. – 407 с.
7. Журавлева Т.А. Конспект лекций по курсу "Основные проблемы теории и практики перевода" / Донецкий гос. ун-т. – Донецк: Донецкий торговый дом "Донбасс", 1998. – 87 с.
8. Нешумаев И.В. Типология преобразования структуры предложения при переводе: Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10. 02. 19 / Моск. гос. лингв. ун-т. – М., 1991. – 22 с.
9. Сучасна українська мова / За ред. А.П. Грищенка. – К.: Вища школа, 1997. – 493 с.
10. James Fenimore Cooper. The Last of the Mohicans. – London: Penguin Popular Classic, 1994. – 415 p.
11. Купер Д.Ф. Останній із могікан: Роман / Пер. з англ. І. Муращик. – Тернопіль: Навч. кн. – Богдан; К.: Веселка, 2004. – 302 с.
12. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 574 с.
13. Dahl R. Charlie and the Chocolate Factory. – Moscow: Zaharow, 2004. – 267 p.
14. Дал Р. Чарлі і шоколадна фабрика / Пер. з англ. В. Морозова; За ред. О. Негребецького та І. Малковича. – К.: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2005. – 240 с.
15. Семантические и прагматические аспекты английского предложения / Под ред. Л.М. Ковалевой. – Иркутск, 1992. – 272 с.

Матеріал надійшов до редакції 17.05. 2007 р.

Sitko A.V. Особенности перевода английских интерогативных конструкций.

Статья посвящена анализу основных прагматических проблем перевода английских интерогативных конструкций на украинский язык на материале произведений детской литературы. В работе определяется семантика и функциональная направленность вопросительных предложений в процессе перевода.

Исследование освещает особенности перевода интерогативных высказываний, учитывая принципы "прагматической интерпретации".

Sitko A.V. Peculiarities of English interrogative utterances' translation.

The article deals with the main peculiarities of interrogative constructions' translation from English into Ukrainian based on literature for children. The semantics and functional trend of the interrogative sentences in the process of translation is stressed on in the article. The investigation discovers the peculiarities of the English interrogative utterances' translation referring to the principles of "the pragmatic interpretation".